

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра педагогіки**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

«Розвиток базових компетентностей дитини дошкільного віку»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри педагогіки

(Протокол № 8 від 25.08 2025 р.)

Завідувачка кафедри

Ліліана КУДРИК

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(Протокол № ... від2025 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти «Розвиток базових компетентностей дитини дошкільного віку»

Розробниці: Білан О.І., доцентка кафедри педагогіки, кандидатка педагогічних наук, доцентка; Матяшук В.П., доцентка кафедри педагогіки, кандидатка історичних наук.

Мета: розвиток загальних і професійних компетентностей вихователів закладів дошкільної освіти, необхідних для ефективного формування базових компетентностей дошкільників в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Напрямок: розвиток професійних компетентностей вихователя закладу дошкільної освіти в умовах сьогодення;

- опанування новітніми педагогічними технологіями, необхідними для формування базових компетентностей дошкільника;
- формування умінь для розвитку громадянської, соціальної, мовленнєвої, здоров'язбережувальної та сенсорно-пізнавальної компетентностей дошкільника.

Обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, очно-дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності: ЗК-01 громадянська, ЗК-02 соціальна, ЗК-03 культурна, ЗК-04 лідерська, ЗК-06 етична.

Професійні компетентності: А1 прогностична, А4 предметно-методична, Б2 проєктувальна, В1 психоемоційна, В2 педагогічне партнерство, В3 морально-етична, А2 організаційна, Б1 здоров'язбережувальна, Г-1 здатність до навчання упродовж життя, Г-2 інформаційно-комунікативна.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області.

Очікувані результати навчання:

- володіє інструментами формування базових компетентностей дошкільників;
- вміє використовувати засоби етнопедагогіки для формування базових компетентностей дітей дошкільного віку;
- сприяє формуванню української ідентичності дошкільників.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, платна форма навчання згідно з кошторисом для інших категорій.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат. Слухач отримає сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин за умови проходження не менше 50 % програми.

II ЗМІСТОВА ЧАСТИНА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою навчання.

Формування очікувань учасників. *(практичне заняття, 2 год.)*

Модуль 1. Шляхи формування соціально-громадянської компетентності дошкільника

Час за робочою навчальною програмою – 10 годин

Тема 1.1. Діти цифрового покоління: які вони? *(лекція, 2 год.)*

План лекції

1.1.1. Теорія поколінь як сукупність суспільно-наукових підходів в царині педагогіки та психології.

1.1.2. Особливості роботи з дітьми нового покоління.

Тема 1.2. Поняття ідентичності та її види *(лекція, 2 год.)*

План лекції

1.2.1. Ідентичність та її види.

1.2.2. Українська національна ідентичність, її складові.

1.2.3. Законодавство України про формування української ідентичності.

Тема 1.3. Етнопедагогіка як засіб формування соціально-громадянської компетентності дошкільника *(лекція, 2 год.; практичне заняття, 4 год.)*

План лекції

1.3.1. Структурні компоненти етнопедагогіки.

1.3.2. Засоби української етнопедагогіки для формування базових компетентностей дошкільників.

1.3.3. Основні вимоги до інтеграції народних традицій, обрядів, свят, ігор, пісень, казок та ремесел в освітній процес закладу дошкільної освіти.

План практичного заняття

1.3.4. Методика використання засобів етнопедагогіки для формування соціально-громадянської компетентності дошкільників.

1.3.5. Партнерська взаємодія як комплекс дій з формування української ідентичності дошкільників.

Модульна контрольна робота №1

Напишіть есе про те, що Ви вважаєте найбільш цінним і актуальним в народному дитинознавстві і родинній педагогіці.

Модуль 2. Мовленнєвий розвиток дошкільника: інноваційний аспект роботи

Час за робочою навчальною програмою - 6 годин

Тема 2. 1. Сучасні підходи до організації роботи з мовленнєвого розвитку дошкільника (лекція, 2 год.)

План лекції

- 2.1.1. Шляхи оптимізації роботи з мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.
- 2.1.2. Методи та прийоми взаємодії з дітьми під час мовленнєвих занять.
- 2.1.3. Система роботи з активізації мовлення дошкільника.

Тема 2.2. Інноваційні методики формування мовленнєвої компетентності дошкільника (практичне заняття, 2 год.)

План практичного заняття

- 2.2.1. Наочне моделювання як інноваційна технологія стимулювання креативності та мовлення дошкільника.
- 2.2.2. Формування мовленнєвої активності дошкільника з допомогою кубиків Блума.
- 2.2.3. Ігрові завдання та мовні вправи на розвиток мовлення дошкільника.

Тема 2.3. Культура мовлення педагога: мовні практики (практичне заняття, 2 год.)

План практичного заняття

- 2.3.1. Мовні норми у професійній діяльності педагога.
- 2.3.2. Формування культури мовлення дитини дошкільного віку.

Модульна контрольна робота №2

Поділіться досвідом з використання в освітньому процесі інтерактивних технологій мовленнєвого розвитку дошкільників.

Модуль 3. Казка як один із провідних засобів формування базових компетентностей дошкільників

Час за робочою навчальною програмою - 4 години

Тема 3.1. Педагогічна та виховна цінність казки. Виховання казкою. (лекція, 2 год.)

План лекції

3.1.1. Казка як ефективний засіб розвитку особистості дошкільника.

3.1.2. Виховний потенціал казки у роботі з дітьми.

Тема 3.2. Казка в освітній роботі з дошкільниками *(практичне заняття, 2 год.)*

План практичного заняття

3.2.1. Казка та її зв'язок з різними видами діяльності у закладі дошкільної освіти.

3.2.2. Використання інноваційних методів у роботі з казкою з дітьми дошкільного віку.

3.2.3. Екологічна та математична казка у житті дошкільника.

3.2.4. Казкотерапія як метод роботи з дітьми дошкільного віку.

Модуль 4. Формування здоров'язбережувальної та сенсорно-пізнавальної компетентностей дитини дошкільного віку

Час за робочою навчальною програмою -6 годин

Тема 4.1. Пріоритетні напрямки фізичного виховання дошкільника в умовах сьогодення *(лекція, 2 год.)*

План лекції

4.1.1. Особливості роботи з формування основ здорового способу життя.

4.1.2. Оздоровча рухова активність дошкільника.

4.1.3. Системний підхід до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дошкільниками.

Тема 4. 2. Сучасні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дошкільниками *(практичне заняття, 2 год.)*

План практичного заняття

4.2.1. Використання інтерактивних технологій навчання в системі фізкультурно-оздоровчої роботи з дошкільниками.

4.2.2. Застосування ігрових методів у вирішенні завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 4. 3. Формування основ сенсорно-пізнавальної компетентності дитини дошкільного віку *(лекція, 2 год.)*

4.3.1. Особливості розвитку сенсорно-пізнавальної сфери дошкільника.

4.3.2. Методи та прийоми актуалізації сенсорно-пізнавальної активності дошкільника.

Вихідне діагностування, рефлексія *(практичне заняття, 2 год.)*

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно і систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання

двох модульних контрольних робіт; на лекціях – експрес - контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Тренінги
Інтеграційно-мотиваційне заняття	2		2	
Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань учасників.			2	
Модуль 1. Шляхи формування соціально-громадянської компетентності дошкільника	10	6	4	
Тема 1.1. Діти цифрового покоління: які вони?		2		
Тема 1.2. Поняття ідентичності та її види.		2		
Тема 1.3. Етнопедагогіка як засіб формування соціально-громадянської компетентності дошкільника.		2	4	
Модульна контрольна робота №1 Напишіть есе про те, що Ви вважаєте найбільш цінним і актуальним в народному дитинознавстві і родинній педагогіці.				
Модуль 2. Мовленнєвий розвиток дошкільника: інноваційний аспект роботи	6	2	4	
Тема 2.1. Сучасні підходи до організації роботи з мовленнєвого розвитку дошкільника.		2		
Тема 2.2. Інноваційні методики формування мовленнєвої компетентності дошкільника.			2	
Тема 2.3. Культура мовлення педагога: мовні практики.			2	
Модульна контрольна робота № 2 Поділіться досвідом з використання в освітньому процесі інтерактивних технологій мовленнєвого розвитку дошкільників.				
Модуль 3. Казка як один із провідних засобів формування базових компетентностей дошкільників	4	2	2	
Тема 3.1. Педагогічна та виховна цінність казки. Виховання казкою.		2		
Тема 3.2. Казка в освітній роботі з дошкільниками.			2	

Модуль 4. Формування здоров'язберезувальної та сенсорно-пізнавальної компетентностей дитини дошкільного віку	6	4	2	
Тема 4.1. Пріоритетні напрямки фізичного виховання дошкільника в умовах сьогодення.		2		
Тема 4.2. Сучасні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дошкільниками.			2	
Тема 4.3. Формування основ сенсорно-пізнавальної компетентності дитини дошкільного віку.		2		
Вихідне діагностування, рефлексія	2		2	
Всього годин:	30	14	16	

IV. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція від 12.01.2021р №33.
<file:///C:/Users/admin/Downloads/66168f8eac4a2191260058.pdf>
2. Балущок В. Ініціації українців та давніх слов'ян. Що означають символи та кольори вишиванки. URL (веб-посилання): <https://ricoma.ua/blog/shho-oznachayut-symvoly-ta-kolory-vyshyvanky/>
3. Білан О.І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Тернопіль: Мандрівець, 2022. 216 с.
4. Білан О.І. Мовлення дитини. Старший дошкільний вік. Львів: Норма, 2024. 72 с.
5. Білан О.І. Мовлення дитини. Середній дошкільний вік. Львів: Норма, 2025. 108 с.
6. Білан О.І. Українське народознавство в закладі дошкільної освіти. Львів: БОНА, 2023. 272 с.
7. Білан О.І. Сучасне заняття в закладі дошкільної освіти. Львів: ЛОППО, 2018. 46 с.
8. Білан О.І. Ефективність здоров'язбережувальної діяльності як критерій якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. //Напрямки модернізації сучасної науки та освіти: зб. наук. праць VII Міжнародної науково-практичної конференції 29-31.01.2022. Харків – С.704-710.
9. Білан О.І. Заняття з сенсорного виховання дітей раннього віку. Львів: Проман, 2011. 56с.
10. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний напис у 2 т. К: Оберіг, 1991. 442с.
11. Дідух І.О. Використання засобів етнопедагогіки на уроках у початкових класах. URL (веб-посилання) <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-zasobiv-etnopedagogiki-na-urokah-u-pocatkovih-klasah-99853.html>
12. Закон України «Про дошкільну освіту» URL (веб-посилання) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
13. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» (2023). URL (веб-посилання) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/283420#Text>
14. Історія і символіка намиста. URL (веб-посилання) <https://ua.three-snails.com/blog/post/ukrains-ke-namisto-istorija-simvolika-vidi-prikras>
15. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України та Заходи щодо її реалізації до 2025 року. URL (веб-посилання) <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>

16. Кудрик Л. Г. Коучингова техніка «колесо балансу» у вихованні патріотизму і формуванні національної свідомості учнів і педагогів. // Сучасні тенденції розвитку освіти й науки: проблеми та перспективи: зб. наук. праць / [Гол. ред. Ю. І. Колісник-Гуменюк]. Київ-Львів-Бережани-Ломза, 2022. Вип. 11. 221 с. 33-39.
17. Кудрик Л. Г., Сурмяк Г.-М. Ю. Роль «Молитви за Україну» («Боже великий, єдиний») М. Лисенка у формуванні морально-духовних цінностей дітей і молоді // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Збірник наукових праць / Гол. редактор Г. П. Шевченко. Вип. 2 (109). Київ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2024. 256 с. С.97-107.
18. Литвиненко Т. Українська етнопедагогіка у сучасному виховному процесі. URL (веб-посилання) <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-77291061/77291061>
19. Магічний вплив вишиванки на людину. URL (веб-посилання): <https://dzerkalo.media/news/magichniy-vpliv-vishivanki-na-lyudinu-zahischa-vid-zla-ta-dopomaga-shvidshe-viyti-zamij>
20. Марчун О. В. Поезія пестування: інтенції та функції Science and Education a New Dimension. Philology, IX(74), Issue: 251, 2021 Apr URL (веб-посилання) <https://seanewdim.com>
21. Нова українська школа: організація взаємодії з батьками учнів початкової школи: Навчально-методичний посібник / Тетяна Бабко, Ольга Банах, Алла Вознюк, Галина Коломоєць, Ліліана Кудрик, Олена Мельник. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с
22. Пономаренко Т.О. Формування основ сенсорно-пізнавальної компетентності дітей раннього віку. URL (веб-посилання) http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/41/part_2/23.pdf
23. Пономаровська О.М. особливості роботи над казкою з дітьми дошкільного віку. URL (веб-посилання) <https://dspace.vspu.edu.ua/items/0c711035-6674-4c8e-aac7-52043fbb0630>
24. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти». URL (веб-посилання) https://osvita.ua/doc/files/news/848/84885/NAKAZ_755.pdf
25. Ральчук О.С. Наведення на різкість. Блиск і злиденність світу, що твориться. URL (веб-посилання) <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/FMfcgzGxTPBWgXBHCQtFDXkZzTpFPqCT>
26. Соловей Ю.О. Використання здоров'язбережувальної технології у ЗДО. URL (веб-посилання) <https://eprints.cdu.edu.ua/5814/>
27. Стратегія утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного

плану заходів з її реалізації у 2023—2025 роках URL (веб-посилання) <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-strategii-utverdzhennia-ukrainskoi-na-a1322>

- 28.28.Формування в учнів основної школи національно-культурної ідентичності в контексті сучасних полікультурних впливів. URL (веб-посилання) <https://drive.google.com/drive/u/1/my-drive>
29. Юда Л.А. Практикум з етнопедагогіки. Чернігів: Лозовий В.М., 2012. 142с.